

Arbetskostnadsindex för industritjänstemän 1987

Labour cost index for salaried employees in mining, quarrying and manufacturing, in 1987

Sammanfattning

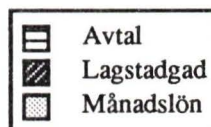
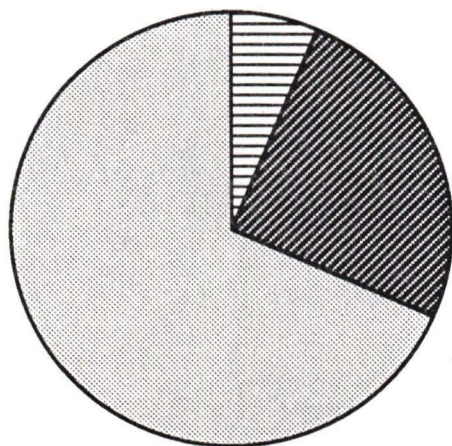
SCB gör årligen en beräkning av arbetskraftskostnader för tjänstemän inom industri (SNI 2+3, Gruvor, mineralbrott, tillverkningsindustri). Beräkningarna grundar sig på den årliga mätningen av lönenivån för tjänstemän i augusti 1987. Dessutom beräknas kostnaderna för lagstadgade och avtalsbestämda arbetsgivaravgifter, vilka 1987 uppgår till i genomsnitt 46,3 procent på lönesumman. Basår för indexserien är 1980.

SCB utarbetar också en årlig indexserie för industriarbetare med basår 1980. Beräkningen görs med utgångspunkt från de kvartalsvisa beräkningarna.

Av diagrammet nedan framgår för industritjänstemän den totala arbetskraftskostnadens fördelning på månadslön och arbetsgivaravgifter.

Sammansättning av arbetskraftskostnaden för industritjänstemän 1987

Total kostnad 18 154 kr/ mån

Sveriges officiella statistik

Statistiska centralbyrån

Producent Statistiska centralbyrån,
Avdelningen för arbetsmarknadsstatistik
Förfrågningar Anna-Greta Abramsson tel 08-783 46 73
Lars Erik Lindholm tel 08-783 46 68
Serie Am – Arbetsmarknad ISSN 0082 – 0237
Från trycket 21 april 1988. SCB-Tryck, Örebro

© 1988 Statistiska centralbyrån, 115 81 Stockholm. Ansvarig
utgivare Jan Högrelius. Statistiska meddelanden (SM) kan köpas
från SCB, Distribution, 701 89 Örebro, tfn 019-17 68 00

© 1988 Statistics Sweden. Statistical Reports can be obtained
from SCB-Distribution, S-701 89 Örebro, Sweden

I diagrammet nedan visas kostnadsutvecklingen med fördelning på månadslön (SIAK 1 – 3), avtalsenliga (SIAK 4) och lagstadgade (SIAK 6) arbetsgivaravgifter. SIAK = Svensk standard för indelning av arbetskraftskostnader m m.

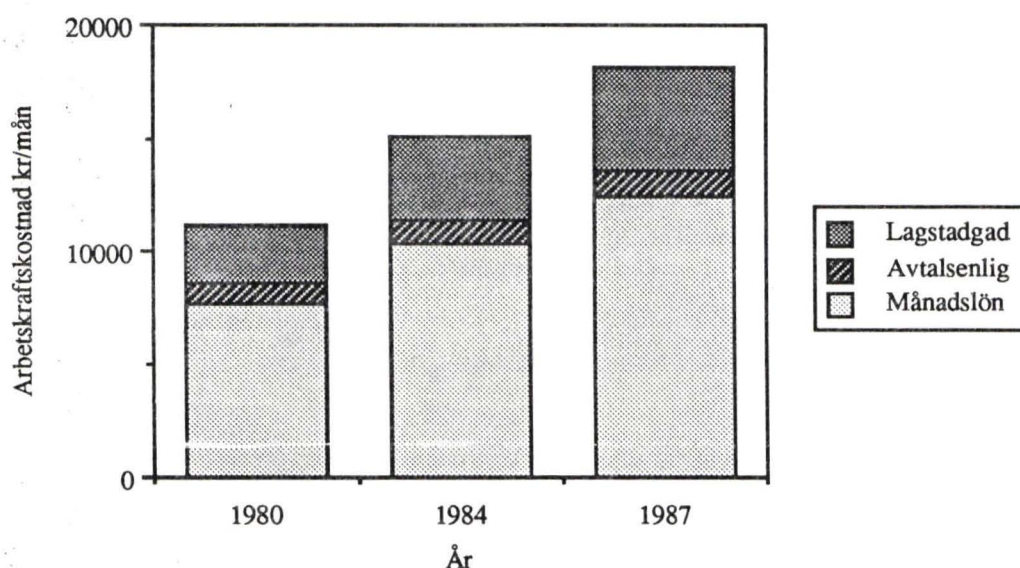
Arbetskraftskostnaden per månad, som 1975 uppgick till 6 842 kr och 1980 var 11 156 kr, har för 1987 beräknats till 18 154 kr, vilket är en ökning med 63 procent från 1980.

Från 1986 till 1987 är ökningen 1 076 kr och efter justering för förändring av arbetstider innebär det en ökning med 5,8 procent, vilket är en något mindre ökning än föregående år.

Månadslönen har ökat 688 kronor och därmed följer automatiskt en ökning på 388 kronor av de lagstadgade och avtalbestämda arbetsgivaravgifterna.

För industriarbetare har arbetskostnadsökningen varit 6,3 procent mellan årsmedeltalen 1986 och 1987.

Arbetskostnadsutveckling 1980 – 1987 för industritjänstemän

Bakgrund

Lönestatistik för industritjänstemän utarbetas en gång per år (augusti) och indexen har utformats som en beräkning av den årliga arbetskostnadsutvecklingen i genomsnitt per månad. I det följande lämnas en beskrivning av indexens innehåll och beräkningsmetoder m m.

En arbetskostnadsindex som utöver lönekostnader omfattar avtalsbestämda och lagstadgade arbetsgivaravgifter har sedan 1967 utarbetats av SCB för industriarbetare. Indexen med nuvarande branschindelning publiceras fyra gånger per år och beräknas för mittmånaden i varje kvartal (1973=100). Indexen bygger på kostnaden per timme. Fr o m 1980 utarbetas med utgångspunkt från denna kvartalsserie en årlig indexserie.

Val av basår

Beräkningar av industritjänstemännens arbetskraftskostnader har gjorts för varje år från 1975, vilket tidigare var tänkt som basår. I enlighet med internationella och nationella rekommendationer för bl a ekonomisk statistik har år 1980 valts som basår. För att erhålla en längre tidsserie har tidigare även åren 1975 – 1979 redovisats.

Kostnadselement

De kostnadselement (utöver lönekostnader) som ingår och deras storlek i procent av avgiftsunderlaget år 1987 framgår av förteckning på sidan 6. Kostnadselementen beskrivs med koder och benämningar enligt Svensk standard för indelning av arbetskraftskostnader m m (SIAK). I indexberäkningarna ingår inte kostnader för utbildning, sjuk- och hälsovård samt övrig personalsocial service (SIAK 5), inte heller kostnadsersättningar (SIAK 8).

Underlag för indexberäkningar

Lönekostnader (SIAK 1 – 3)

I indexen ingående lönekostnader baseras på uppgifter om den genomsnittliga månadslön som redovisas i SCBs årliga statistik för tjänstemän inom industrin avseende augusti månad (Se Am 26 SM 8801). Uppgifterna avser överenskommen månadslön inklusive ett beräknat årsgenomsnitt för naturaförmåner, provision, tantiem, premielön o d. Hänsyn tas inte till eventuellt utgående ersättningar för övertidsarbete, inte heller till avdrag vid frånvaro.

För deltidsanställda har utgående månadslöner omräknats att motsvara lön för heltidsanställda. Detta har skett med ledning av uppgifter om veckoarbetstidens längd för individen och arbetstidens längd för heltidsanställda i den bransch där denne arbetar.

Den utveckling som lönekostnaderna ger uttryck för återspeglar branschens genomsnittliga löneutveckling och kan påverkas av strukturella förändringar i statistikmassan.

Avtalsbestämda och lagstadgade arbetsgivaravgifter (SIAK 4 och 6)

Som underlag för beräkning av arbetsgivaravgifternas storlek ligger de uppgifter om avgiftsuttag i procent av avgiftsunderlaget som lämnats av de myndigheter, försäkringsbolag och liknande som administrerar trygghetssystemet. Underlaget möjliggör schablonmässiga beräkningar av avgifter enligt samma modell som används vid beräkning av arbetskostnadsindex för industriarbetare (Se Am 15 SM 8701)

Metod för beräkning av avgifternas storlek

Med ledning av uppgifter om avgiftsuttag och efter fastställande av avgiftsunderlagets storlek beräknas avgifterna i kronor per månad. Fr o m år 1976 är avgiftsunderlaget (utom för ATP-avgiften) lika med månadslönen, som den definierats ovan. Före år 1976 togs i vissa fall hänsyn endast till löner upp till 7,5 x basbeloppet. För att korrigera för lönedelar överstigande maximigränsen har en korrigeringsfaktor K_{AT} använts, som beräknats genom att beräkna hur stor del av lönesumman som översteg 7,5 basbelopp.

Vid beräkning av ATP-avgiften togs t o m 1981 hänsyn till denna maximigräns och här gjordes även ett basbeloppsavdrag.

För övriga avgifter är fr o m 1976 (ATP-avgiften fr o m 1982) avgifterna beräknade genom multiplikation av månadslönen med avgiftsuttaget i procent.

Korrigerig för arbetstidsförändringar

För industriarbetarna bygger beräkningarna av företagens arbetskraftskostnader på genomsnittlig lön per arbetad timme. Beräkningen av företagens arbetskraftskostnader för industri-tjänstemännen baseras däremot på en genomsnittlig stipulerad månadslön per stipulerad arbetstid och ger en tämligen god skattning av den verkliga månadslönen per faktisk arbetstid. Korrigering för eventuella arbetstidsförändringar för tjänstemännen måste därför göras, varför det beräknade indextalet multipliceras med den förändring i den genomsnittliga månadsarbetstiden som skett sedan föregående år.

Den genomsnittliga månadsarbetstiden för industritjänstemän beräknas enligt följande:

$M-TID = (\text{Antal dagar under året minus antal semesterdagar, lördagar och söndagar, övriga helgdagar och andra lediga dagar}) \times \text{gänger beräknad dagarbetstid dividerat med 12.}$

Vid beräkning av dagarbetstiden används SCBs beräkningar av den genomsnittliga ordinarie veckoarbetstiden för heltidsanställda industritjänstemän.

Då underlag för beräkning av antalet semesterdagar saknas ingår i beräkningarna samma antal semesterdagar oberoende av befattning. Åren 1975 – 1977 har antalet dagar antagits vara 20, under följande år 25 dagar.

Arbetskostnadsindex för industritjänstemän

Tabell 1 visar arbetskraftskostnaderna per månad för industritjänstemän inom olika näringsgrenar med fördelning på olika kostnadselement 1987. Motsvarande beräkningar har gjorts för varje år från 1975.

I tabell 2 visas indextal för summan av samtliga i indexen ingående kostnadselement med basåret 1980=100. Här har även arbetstidsförändringar beaktats. Som framgår har kostnadsutvecklingen varit relativt likformig i de olika branscherna.

Arbetsgivaravgifterna i procent av månadslönen har ökat något mellan 1986 (45,7 procent) och 1987 (46,3 procent). Bland de avtalsenliga avgifterna har ITP-avgiften ökat vilket motverkas av en sänkning av avgångsersättningsavgiften. Bland de lagstadgade avgifterna har ATP- och arbetsmarknadsavgifterna ökat. De sammanlagda arbetsgivaravgifterna var 1975 34,9 procent och 1980 uppgick de till 44,2 procent.

Årlig arbetskostnadsindex för industriarbetare

För att underlätta för dem som har behov av att följa den årliga utvecklingen av arbetskraftskostnaden för industriarbetare har en genomsnittsberäkning gjorts för respektive år med utgångspunkt från den kvartalsvisa indexserien, vilken därefter kedjats till basåret 1980. Indexen (AKA) redovisas i tabell 3.

Sammanvägning till en gemensam index för industrianställda

Någon sammanvägning av indextalen för industriarbetare respektive industritjänstemän publiceras inte.

Om det i något sammanhang föreligger behov av en gemensam index kan en sammanvägning göras enligt följande:

$$\text{Indextal år } t = \frac{L_A \times I_A + L_T \times I_T}{L_A + L_T}$$

där L_A = lönesumma för industriarbetare

L_T = lönesumma för industritjänstemän

I_A = indextal år t för industriarbete

I_T = indextal år t för industritjänstemän

Lönesummorna kan t ex hämtas ur SCBs årliga industristatistik där lönesummor redovisas med fördelning på arbetare och tjänstemän. Arbetsgivaravgifter ingår inte i dessa belopp. 1986 utgjorde arbetarnas lönesumma 60 procent och tjänstemännens 40 procent av den totala lönesumman inom SNI 2+3.

Sammanvägning kan också ske med kvoter som passar det egna företagets situation.

Index-benämning

För att underlätta hänvisning till rätt indexserie i olika sammanhang har beteckningen AKT Arbetskostnadsindex för tjänstemän införts. Tillsammans med sifferkoden enligt Svensk standard för näringsgrensindelning (SNI) skall AKT 2+3 betyda Arbetskostnadsindex för tjänstemän i Gruvor, mineralbrott och tillverkningsindustri, 1980=100.

På motsvarande sätt kan beteckningen AKA användas för den årliga arbetskostnadsindexen för arbetare, 1980=100.

Summary

Statistics Sweden has calculated a labour cost index for salaried employees in mining, quarrying and manufacturing. The index is abbreviated AKT.

Calculations will be made yearly based on the monthly salary of August each year and the calculations do include taxes and compulsory fees determined by the size and/or composition of the labour force. The year 1980 is used as a basis (=100).

The Swedish Standard Industrial Classification of All Economic Activities (SNI) is used for branch classification.

The quarterly labour cost index for wage-earners in mining, quarrying and manufacturing is also transformed into a yearly index, which is abbreviated AKA (1980=100).

Teckenförklaring

- Inget finns att redovisa
- . Uppgift kan inte förekomma
- .. Uppgift inte tillgänglig eller alltför osäker för att anges

Explanation of symbols

- Magnitude nil
- . Category not applicable
- .. Data not available or too uncertain to be published

Förteckning över arbetskraftskostnader som ingår vid beräkning av arbetskostnadsindex för industritjänstemän

List of labour costs used at the calculation of the Labour Cost Index for salaried employees in mining, quarrying and manufacturing

SIAK beteckning ¹	Benämning	Contents	Avgiftsuttag, % 1987
1, 2, 3	Månadslön	Monthly salary	
42	Kostnader för kompletterande pensionsförmåner ²	Costs of negotiated pension benefits	8,25
43	Andra kollektiva avgifter därav	Other collective premiums of which	
432	Grupplivförsäkringsavgift(TGL)	Group life insurance premium	0,3
433	Trygghetsfond	Safety fund	0,65
434	Avgift till trygghetsförsäkring (TFA)	Security insurance premium	0,05
601	Sjukförsäkringsavgift	Health insurance contribution	9,3
602	ATP-avgift	Contribution to the national supplementary pensions scheme	10,2
605	Lönegarantiavgift	Bankruptcy wage guarantee lev	0,2
606	Arbetsarkyddavgift	Industrial safety contribution	0,35
607	Folkpensionsavgift	Contribution to the national basic pension scheme	9,45
609	Avgift till vuxenutbildningen	Adult training contribution	0,27
611	Delpensionsavgift	Contribution to the national scheme for part-time pension	0,5
612	Avgift till barnomsorgen	Child welfare contribution	2,2
613	Arbetskadeförsäkringsavgift	Contribution to the occupational injury insurance	0,6
614	Arbetsmarknadsavgift	Labour market contribution	2,006
616	Allmän löneavgift	General wage tax	2,0

1) Swedish Standard Classification of Labour Costs

2) Pensionskostnader utöver avgifter enligt SIAK 602, 607 och 611. - Costs for pensions excl. SIAK 602, 607 and 611.

Tabell 1 Arbetskraftskostnader per månad för tjänstemän inom industri med fördelning på SIAK-område och näringsgren 1987
Labour costs for salaried employees in mining, quarrying and manufacturing, in 1987

Näringsgren (SNI)	Arbetskraftskostnad per månad, kronor, inom SIAK- område														
	1-3 Genom- snitt- lig må- nadslön	42 Kompl pen- sions- förmå- ner	43 Andra kol- lekti- va av- gifter ¹	601 Sjuk- förs- avgift	602 ATP- avgift	605 Löne- garan- tiav- gift	606 Arbe- tar- skydds- avgift	607 Folk- pens- avgift	609 Avgift till vuxen- utbildn	611 Del- pens- avgift	612 Avgift till barn- omsorg	613 Arbets- skade- försäkr- avgift	614 Arbets- mark- nads- avgift	616 Allmän löne- avgift	Summa Arbets- krafts- kostnad
2+3 Gruvor och mineralbrott samt tillverkningsindustri	12 416	1024	112	1155	1266	25	43	1173	34	62	273	74	249	248	18 154
2 Gruvor och mineralbrott	12 739	1051	114	1185	1299	25	45	1204	34	64	280	76	256	255	18 627
3 Tillverkningsindustri	12 413	1024	112	1154	1266	25	43	1173	34	62	273	74	249	248	18 150
31 Livsmedels-, dryckes- varu- och tobaksindustri	11 694	965	107	1088	1193	23	41	1105	32	58	257	70	235	234	17 102
32 Textil-, beklädnads-, lä- der- och lädervaruindustri	11 420	942	105	1062	1165	23	40	1079	31	57	251	69	229	228	16 701
33 Trävaruindustri	11 248	928	104	1046	1147	22	39	1063	30	56	247	67	226	225	16 448
34 Massa-, pappers- och pappersvaruindustri, grafisk industri	12 365	1020	111	1150	1261	25	43	1168	33	62	272	74	248	247	18 079
341 Massa-, pappers- och pappersvaruindustri	12 719	1049	114	1183	1297	25	45	1202	34	64	280	76	255	254	18 597
342 Grafisk industri, förlag	12 120	1000	110	1127	1236	24	42	1145	33	61	267	73	243	242	17 723
35 Kemisk-, petroleum-, gummivaru-, plast- och plastvaruindustri	12 884	1063	115	1198	1314	26	45	1218	35	64	283	77	258	258	18 838
36 Jord och stenvaruindustri	12 254	1011	111	1140	1250	25	43	1158	33	61	270	74	246	245	17 921
37 Järn-, stål- och metallverk	12 591	1039	113	1171	1284	25	44	1190	34	63	277	76	253	252	18 412
38 Verkstadsindustri	12 555	1036	113	1168	1281	25	44	1186	34	63	276	75	252	251	18 359

¹⁾ Här ingår tjänstegrupplivförsäkring, avgångsersättning samt trygghetsförsäkring vid arbetsskada.

Tabell 2 Arbetskostnadsindex för tjänstemän inom industri, 1980 = 100 (AKT)
 Labour Cost Index for salaried employees in mining, quarrying and manufacturing

Näringsgren (SNI) Branch	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	Ökning 1986/87, %
2+3 Gruvor och mineralbrott samt tillverkningsindustri	107,5	111,9	122,6	136,3	144,6	154,5	163,5	+5,8
2 Gruvor och mineralbrott	106,0	107,6	116,1	133,3	141,7	149,7	156,9	+4,8
3 Tillverkningsindustri	107,6	112,0	122,7	136,4	144,6	154,6	163,6	+5,8
31 Livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksindustri	107,1	111,6	124,2	135,9	144,6	154,8	164,1	+6,0
32 Textil-, beklädnads-, läder- och lädervaruindustri	108,7	112,5	122,9	136,4	145,0	155,1	165,4	+6,6
33 Trävaruindustri	108,0	111,7	123,4	136,2	143,6	155,0	162,7	+5,0
34 Massa-, pappers- och pappers- varuindustri, grafisk industri	108,5	112,6	123,9	137,0	146,4	155,1	163,1	+5,2
341 Massa-, pappers- och pappers- varuindustri	107,6	111,4	123,4	136,7	145,5	153,5	162,1	+5,6
342 Grafisk industri, förlag	108,9	113,3	124,4	137,2	147,6	156,5	163,9	+4,8
35 Kemisk, petroleum-, gummi- varu-, plast och plastvaru- industri	108,0	113,4	126,7	139,5	148,2	157,0	166,4	+6,0
36 Jord- och stenvaruindustri	107,0	111,6	124,8	137,4	143,4	155,5	164,9	+6,0
37 Järn-, stål- och metallverk	107,3	111,2	123,8	135,3	141,4	149,5	158,5	+6,1
38 Verkstadsindustri	107,2	111,7	120,9	135,4	143,5	154,1	163,2	+5,9

Tabell 3 Arbetskostnadsindex för arbetare inom industri, 1980=100 (AKA)
 Labour Cost Index for wage-earners in mining, quarrying and manufacturing

Näringsgren (SNI) Branch	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	Ökning 1986/87, %
2+3 Gruvor och mineralbrott samt tillverkningsindustri	110,2	118,2	127,5	141,3	154,2	166,9	177,5	+6,3
2 Gruvor och mineralbrott	110,6	121,6	127,2	142,4	156,2	170,2	178,0	+4,6
3 Tillverkningsindustri	110,2	118,2	127,5	141,3	154,1	166,8	177,5	+6,4
31 Livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksindustri	111,8	119,8	129,0	140,4	153,2	165,9	175,9	+6,1
32 Textil-, beklädnads-, läder- och lädervaruindustri	110,0	117,2	127,0	139,5	151,6	164,6	174,8	+6,2
33 Trävaruindustri	110,3	117,3	127,0	140,3	152,2	165,6	176,6	+6,6
34 Massa-, pappers- och pappers- varuindustri, grafisk industri	109,3	114,6	124,8	139,3	152,9	166,0	175,2	+5,6
341 Massa-, pappers- och pappers- varuindustri	110,0	116,0	127,2	142,6	157,8	171,9	181,4	+5,5
342 Grafisk industri, förlag	108,3	112,6	121,4	134,0	144,9	156,9	165,9	+5,8
35 Kemisk, petroleum-, gummi- varu-, plast och plastvaru- industri	110,8	116,6	127,5	140,9	155,2	168,5	180,1	+7,5
36 Jord- och stenvaruindustri	110,3	118,1	128,0	140,6	155,1	168,6	180,6	+7,1
37 Järn-, stål- och metallverk	109,8	117,1	126,4	140,1	153,3	167,3	178,0	+6,4
38 Verkstadsindustri	110,0	119,4	128,3	142,7	155,2	167,0	178,0	+6,6